

**5^η ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
Ν. ALZHEIMER ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ
και**

**1^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΚΑΙ ΥΓΙΗ ΓΗΡΑΝΣΗ**

«ΝΟΥΣ ΥΓΙΗΣ»

Με διεθνή συμμετοχή

**ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ALZHEIMER ΚΑΙ ΤΗΣ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΙΗ ΓΗΡΑΝΣΗ**

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ GALAXY ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

22-25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Εταιρεία Ν. Alzheimer και συναφών διαταραχών Ν. Ηρακλείου

Με την συνεργασία:

- Νευρολογικής, Ψυχιατρικής, Παθολογικής και Κλινικής Κοινωνικής Ιατρικής Πανεπιστημίου Κρήτης και
- Εταιρειών Alzheimer Χανίων, Ρεθύμνου και Λασιθίου

Υπό την αιγίδα:

- Περιφέρειας Κρήτης
- 7^{ης} Υ.Π.Ε. Κρήτης
- Κέντρου Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Κρήτης
- Δήμου Ηρακλείου
- Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης
- Ιατρικού Συλλόγου Ηρακλείου
- Ιατρικής Εταιρείας Κρήτης
- Ελληνικής Ομοσπονδίας Ν. Alzheimer

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδροι: Ιωάννα Κορτσιδάκη
Συμεών Παναγιωτάκης

Μέλη

Μαίρη Δετοράκη
Εύα Ελευθεράκη Σακελλαρίου
Γιάννης Θεοδωράκης
Μανόλης Καζινιεράκης

Ελένη Καστρινάκη
Καίτη Σμπώκου
Πόπη Φρονιμάκη

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Βγόντζας

Μέλη

Ιωάννα Αμερίδου
Ζαχαρούλα Ανδρουλάκη
Θεόδωρος Βασιλόπουλος
Αναστασία Γαργεράκη
Ευάγγελος Γρινάκης
Αχιλλέας Γκίκας
Γιάννης Ζαγανάς
Κώστας Ζαχαρενάκης
Ελίζα Ιατράκη
Ειρήνη Καλογριδάκη
Γιώργος Κατσαντώνης
Χρήστος Λιονής
Κορνηλία Μακρή
Θεόδωρος Μηλιώτης
Παναγιώτης Μήτσιας
Συμεών Παναγιωτάκης

Πολύβιος Παπαδοκωστάκης
Γαρυφαλιά Περυσινάκη
Παναγιώτης Σίμος
Νικόλαος Τσακουντάκης

Μαριάνθη Ατσαλή
Χρύσα Ζουραράκη
Κατερίνα Θεοδωράκη
Νικολέτα Καψωριτάκη
Κάλλια Μανιώρου
Εμμανουήλ Παπαστεφανάκης
Κώστας Παπουτσάκης
Ελένη Πετειναράκη
Εύα Σαμπροβαλάκη
Ειρήνη Τζανάκη
Ειρήνη Χατζάκη

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μάγδα Τσολάκη
Χαρίκλεια Τζιράκη

Τριχοπούλου Αντωνία
Δημήτρης Μπούμπας

Έναρξη της 5^{ης} Παγκρήτιας Διεπιστημονικής Συνάντησης Νόσου Alzheimer και συναφών διαταραχών και του 1^{ου} Πανελληνίου Ιατρικού Συνεδρίου στην Ενεργό και Υγιή Γήρανση

- 9.00-10.00 Ο ΑΣΘΕΝΗΣ ΜΕ ΑΝΟΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ. ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ**
Συντονιστές: Χρήστος Λιονής, Κωνσταντίνος Γάτος, Ιωάννα Κορτσιδάκη
- 9.00-9.20 **Προσεγγίζοντας τον ηλικιωμένο με ενσυναίσθηση και χωρίς προκαταλήψεις σχετικές με την ηλικία του**
Χρήστος Λιονής, Αντώνης Κούτης
- 9.20-9.40 **Η νοητική ενδυνάμωση του ασθενή και η υποστήριξη του περιθάλποντα**
Εμμαν. Παπαστεφανάκης, Νίκος Σφακιανάκης, Γεωργία Σεκερτζή
- 9.40-10.00 **Η ανίχνευση των νοητικών διαταραχών στο ιατρείο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας**
Γιώργος Ντάουκερ και Ελίζα Ιατράκη
- 10.00-10.20 ΝΟΣΟΣ ALZHEIMER : ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ** (περιγραφή - συμπτώματα, διάγνωση, θεραπεία)
Ιωάννα Αμερίδου
- 10.20-11.00 Διάλειμμα**
- 11.00-13.00 ΜΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΑΣ**
Συντονιστές: Γιάννης Θεοδωράκης, Συμεών Παναγιωτάκης
- 11.00-11.30 Η πρόεδρος της ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ κα Ιωάννα Κορτσιδάκη παρουσιάζει τις **Εταιρείες Ν. Alzheimer Κρήτης και άλλων περιοχών της Ελλάδας Χανίων, Ρεθύμνου, Λασιθίου, Αθηνών, Βόλου** (κα Μ. Τζανακάκη, κ. Β. Βασιλάκης, κ. Μ. Γαλανάκης, κα Λίνα Ανδριανάκη, κ. Α. Λιάπη)
- 11.30-13.00 Εικόνα από τα κέντρα του Ηρακλείου και το “Καφέ Alzheimer”**
Η Συμβολή των συνεργατών/εθελοντών επαγγελματιών υγείας στην ενεργό και υγιή γήρανση
Ιωάννα Κορτσιδάκη
- 11.30-11.40 **Γυμναστική Άσκηση Χορός**
Εύα Σαμπροβαλάκη
- 11.40-11.50 **Μουσική: Διαχείριση της άνοιας με ψυχοπαιδαγωγική ευαισθησία και μουσικοθεραπευτικές εφαρμογές**
Κώστας Ζαχαρενάκης
- 11.50-12.00 **Η ζωγραφική με άνοια Το ρέον πορτραίτο**
Μανιώρου Κάλλια, Ευάγγελος Γρινάκης
- 12.00-12.10 **Ποιότητα ζωής vs μακροζωίας**
Αρετή Σμυρνιωτάκη
- 12.10-12.20 **Η ψυχολογική υποστήριξη του περιθάλποντα**
Χρύσα Ζουραράκη, Ελένη Πετειναράκη
- 12.20-12.30 **Γλώσσα και άνοια**

- 12.30-12.40 **Αγγελική Ρουμελιώτη**
Διατροφή και νοητική υγεία-Alzheimer
Τάσος Τριποδιανάκης
- 12.40-13.00 **Η σχέση μας με τους ηλικιωμένους γονείς μας**
Καίτη Ζαχέιλα-Καπελώνη
- 13.00-13.20 **Ανίκνευση ύποπτων σημείων που θα εξελιχθούν σε Ν.Α**
Κωνσταντίνος Γάτος, Αναστάσιος Μαρκέλος, Βασιλική Καλογήρου,
Γρηγόριος Τσουκαλάς
- 13.20-13.40 **Το παράπονο του ανοϊκού ασθενούς στο τέλος της ζωής του**
Κωνσταντίνος Γάτος, Βασιλική Καλογήρου, Γρηγόριος Τσουκαλάς,
Ειρήνη Μαυρογιαννάκη
- 13.40-14.00 **Θρησκεία και άνοια**
Δημήτριος Καλοχριστιανάκης

*****

- 14.00-14.30 **10 χρόνια «Καφέ Alzheimer»**
Κατερίνα Θεοδωράκη, Μαριάνθη Ατσαλή, Ειρήνη Χατζάκη και όλα
τα μέλη του «Καφέ»

*****

14.30-17.00 Μεσημεριανό Διάλειμμα

17.00-17.30 ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΒΙΟΤΡΑΠΕΖΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Συντονιστές: Μάγδα Τσολάκη –Γιάννης Ζαγανάς
Τράπεζα βιολογικών υλικών (πλάσμα, DNA, ENY, Εγκέφαλος)
Ανεστάκης Δοξάκης
Η δωρεά εγκεφάλου στο Ηράκλειο
Ιωάννα Κορτσιδάκη, Γιάννης Ζαγανάς

17.30-18.00 ΥΠΑΡΧΕΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΣΟ ALZHEIMER ΣΗΜΕΡΑ;

Παρασκευή Σακκά
Συντονισμός/Παρουσίαση: Ιωάννα Κορτσιδάκη

18.00-19.00 ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΤΕΛΕΤΗ

Σύντομοι χαιρετισμοί
.....

19.00-20.00 ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΕΥΞΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ

Αλέξανδρος Βγόντζας
Συντονίζει/παρουσιάζει η κα Ιωάννα Κορτσιδάκη

Παράλληλα με τις εργασίες του συνεδρίου θα πραγματοποιηθεί έκθεση σύγχρονης τέχνης συναφούς θεματολογίας με δημιουργίες της κας Στέλλας Κουκουλάκη.

Τα έργα της καλλιτέχνιδος έχουν άμεση σχέση με τις εγκεφαλικές λειτουργίες του ανθρώπου και παρουσιάζονται μέσα από τον σύγχρονο ηλεκτρονικό εξοπλισμό της εποχής (Αίθουσα 2, Ξενοδοχείο Galaxy Ηράκλειο)

21.00 Δεξίωση υποδοχής

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016

9.30-11.10 ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ 1

Συντονιστές: Αχιλλέας Γκίκας, Τζανακάκη Μαρία, Συμεών Παναγιωτάκης

9.30-9.50 Ολιστική προσέγγιση του γηριατρικού ασθενή

Συμεών Παναγιωτάκης

9.50-10.10 Πτώσεις και κατάγματα στους ηλικιωμένους

Πόπη Αλπαντάκη

10.10-10.30 Οστεοπόρωση-Οστεομαλακία

Αργυρώ Ρέπα

10.30-10.50 Εκφυλιστική οστεοαρθρίτιδα των γονάτων και ισχίων στους ηλικιωμένους

Νικόλαος Αμερίδης

10.50-11.10 Νοσηλεία ασθενών με νόσο Alzheimer

Θάλεια Ζαφειράκη

11.10-11.30 Διάλειμμα

11.30- 13.45 ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ 2

Προαγωγή της Υγείας στην Τρίτη και Τέταρτη Ηλικία

Συντονιστές: Γιάννης Βαβουρανάκης, Χάρης Βαβουρανάκης, Ιωάννα Κορτσιδάκη

11.30-11.50 Προληπτικός Εμβολιασμός

Αχιλλέας Γκίκας

11.50-12.10 Οξεία στεφανιαία σύνδρομα στους υπερήλικες:

Νεότερα δεδομένα στην αντιμετώπισή τους

Μιχάλης Χαμηλός

12.10-12.30 Διαταραχές ακοής, όσφρησης και γεύσης στην άνοια

Γεώργιος Κατσαντώνης

12.30-12.50 Νεφροπάθεια και Τρίτη ηλικία

Γαρυφαλλιά Περισυνάκη

13.00-13.45 THE ROLE OF LONELINESS AND SOCIAL ISOLATION IN AGEING AND COGNITIVE DECLINE

A new survey on awareness of dementia in the general population

Ο ρόλος της μοναξιάς και κοινωνικής απομόνωσης στην γήρανση και νοητική εξασθένηση

Μια νέα έρευνα σχετικά με την ευαισθητοποίηση της άνοιας στον γενικό πληθυσμό

Howard Litwin

Παρουσίαση / συντονισμός: Χαρίκλεια Τζιράκη

Θα γίνεται παράλληλη μετάφραση στα ελληνικά κατά την διάρκεια της ομιλίας

13.45-14.00 Ερωτήσεις

14.00-16.00 Μεσημεριανό Διάλειμμα

16.00-17.00 ΑΝΟΙΑ: ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Συντονιστές: Αλέξανδρος Βγόντζας – Παναγιώτης Σίμος

16.00-16.20 Διαφοροδιαγνωστικά ζητήματα σε ασθενείς με ψυχιατρική νοσηρότητα

- 16.20-16.40 Αλέξανδρος Βγόντζας
Διάγνωση της Ήπιας Νοητικής Διαταραχής
Παναγιώτης Σίμος
- 16.40-17.00 **Ψυχολογικές παρεμβάσεις σε ασθενείς με ήπια νοητική διαταραχή βασισμένες στη Γνωστική-Συμπεριφοριστική Θεραπεία (ΓΣΘ)**
Μαρία Καραταράκη
- 17.00-17.15 **Ερωτήσεις**
- 17.20-18.30 ΥΓΙΕΙΣ ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΖΩΗΣ- ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΓΗΡΑΝΣΗΣ**
- 17.20-17.40 Συντονιστές: Δημήτριος Μπούμπας -Αντωνία Τριχοπούλου
Αντικαπνιστική αγωγή – Ιατρείο διακοπής καπνίσματος ΠΑΓΝΗ
Ιωάννα Μητρούσκα
- 17.40-18.00 **Τα προβλήματα από το αλκοόλ στην τρίτη ηλικία**
Γιάννης Μουζάς
- 18.00-18.20 **Διατροφή-παχυσαρκία-καχεξία στους ηλικιωμένους**
Αντωνία Τριχοπούλου
- 18.20-18.30 **Ερωτήσεις**
- 18.30-18.45 Διάλειμμα**
- 18.45-19.20 ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΗΣ ΥΓΙΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΥ ΓΗΡΑΝΣΗΣ**
- Συντονιστές: Νεκτάριος Ταβερναράκης, Μανόλης Τσικνάκης, Χαρικλεια Τζιράκη
- 18.45-19.10 **Η αναστολή της καταστροφής των μιτοχονδρίων, κλειδί στην πρόληψη της γήρανσης**
Νεκτάριος Ταβερναράκης
- 19.10-19.30 **Ενεργός Γήρανση και φαρμακογενομική**
Δέσποινα Σανούδου
- 19.30-19.50 **Ενεργός Γήρανση και Βιοτεχνολογία**
Μανόλης Τσικνάκης
- 19.50-20.10 **Τεχνολογία και Τρίτη ηλικία**
Χαρικλεια Τζιράκη
- 20.15-21.00 Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CHANCES**
Αντωνία Τριχοπούλου
Συντονίζει : Δημήτριος Μπούμπας
- 21.00 Δείπνο**

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016

- 9.00-9.30 Η ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΚΑΙ ΥΓΙΗ ΓΗΡΑΝΣΗ**
Νεώτερα δεδομένα, πολιτικές χρηματοδότησης, παρεμβάσεις, προτάσεις συμβολής στην ενεργό και υγιή γήρανση
Λάμπρος Βαμβακάς, Μαίρη Τζανακάκη
- 9.30-10.00 **ΘΑ ΘΥΜΗΘΩ ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΜΟΥ;**
Φωτεινή Κουντή-Ζαφειροπούλου
- 10.00-10.30 **ΑΠΕΝΕΧΟΠΟΙΗΣΗ/ΙΔΡΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ: ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΑ. ΛΥΣΗ Ή ΟΧΙ?**
Ιωάννα Κορτσιδάκη, Σάρα Καφάτου, Κωστής Προύσκας
- 10.30-11.00 **ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**
Ιωάννης Καραϊτιανός
Συντονισμός/Παρουσίαση: Συμεών Παναγιωτάκης
- 11.00--11.30 Διάλειμμα**
- 11.30-12.30 ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ:**
Διαφοροδιάγνωση άνοιας (παρουσίαση περιστατικών)
Π. Μήτσιας, Ι. Ζαγανάς, Κ. Κανατσούλη, Ε. Παπαδάκη
- 12.30- 13.00 WHAT DOES THE PUBLIC THINK ABOUT ALZHEIMER'S DISEASE AND ABOUT PERSONS WITH ALZHEIMER'S DISEASE?**
Ποια η άποψη του κόσμου για τη νόσο και για τους ασθενείς με Alzheimer
Perla Werner
Παρουσίαση/συντονισμός: Χαρίκλεια Τζιράκη
Θα γίνεται παράλληλη μετάφραση στα ελληνικά κατά την διάρκεια της ομιλίας
- 13.00-13.30 **Μελέτη των επιπτώσεων της νόσου Alzheimer στην ποιότητα ζωής των οικογενειακών φροντιστών: Αποτελέσματα μίας πιλοτικής μελέτης στην Κρήτη**
Αργυρούλα Καλαϊτζάκη, Σοφία Κουκούλη, Αρετή Σταυροπούλου, Συμεών Παναγιωτάκης, Perla Werner, Chariklia Tziraki
- 13.30-14.00 ΕΙΝΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Ο ΔΑΡΒΙΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΩΣ ΣΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΤΟΥΝΕΛ;**
Κίτσος Λούης
Συντονίζει: Λευτέρης Ζούρος
- 14.00-16.00 Μεσημεριανό διάλειμμα**
- 16.00-17.30 Η ΑΝΟΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΝΟΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ: Συμπεράσματα από την Μελέτη Γήρανσης στην Κρήτη (Cretan Aging Cohort)**

- Συντονιστές: Αλέξανδρος Βγόντζας, Δημήτριος Μπούμπας, Χρήστος Λιονής, Ιωάννης Ζαγανάς
- 16.00-16.15 **Περιγραφή του πληθυσμού που συμμετείχε στο Θαλής**
Αντώνης Μπερτσιάς
- 16.15-16.30 **Ύπνος και κατάθλιψη στους ηλικιωμένους της μελέτης**
Μαρία Μπάστα
- 16.30-16.45 **Πολυνοσηρότητα και Τρίτη ηλικία**
Συμεών Παναγιωτάκης
- 16.45-17.00 **Επιπολασμός άνοιας και άλλων νευροψυχιατρικών διαταραχών στους ηλικιωμένους της Κρήτης**
Παναγιώτης Σίμος
- 17.00-17.15 **Σύγκριση Κρητικής διατροφής με την διατροφή σε άλλες περιοχές της Ελλάδας: πιθανή σχέση με την άνοια**
Μαίρη Γιαννακούλια
- 17.15-17.30 **Γενετικοί καθοριστές νευροψυχιατρικών διαταραχών στην Κρήτη**
Ιωάννης Ζαγανάς
- 17.30-19.00 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΓΗΡΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ**
Συντονιστές: Δημήτριος Μπούμπας – Συμεών Παναγιωτάκης
- 17.30-17.50 **Πολιτικές Ανάπτυξης Ενεργού Γήρανσης**
Σπυρίδων Επιτροπάκης
- 17.50-18.10 **Ο ρόλος των φορέων χρηματοδότησης της έρευνας**
Δημήτριος Μπούμπας
- 18.10-18.30 **ΕΣΠΑ και υγείας γήρανση**
Π. Γιαννουλάτος, Ειρήνη Κυριάκη
- 18.30-19.00 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - κείμενα θέσεις συνεδρίου**
Συντονιστής: Χρήστος Λιονής
- 19.00-20.00 ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ**
Την λήξη των εργασιών της «5^{ης} Παγκρήτιας Διεπιστημονικής συνάντησης για τη νόσο Alzheimer και συναφείς διαταραχές και του 1^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου στην υγιή και ενεργό γήρανση» θα κηρύξουν ο Υπουργός Υγείας κ. Ανδρέας Ξανθός και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης Καθηγητής Οδυσσέας Ζώρας
- 20.00-20.30 ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΟΙΑΣ**
Μάγδα Τσολάκη
Συντονίζει: Παναγιώτης Μήτσιας
- 21.00-22.00 ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Τα τελευταία φεγγάρια»**
Άγγελος Αντωνόπουλος

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016

**10.30 Ξεναγήση των συνέδρων
στο ανακαινισθέν Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου**

Ξεναγός η κα Μαίρη Δετοράκη

*****

Γλώσσα Συνεδρίου

Επίσημη γλώσσα του Συνεδρίου θα είναι η Ελληνική.

Για τις ομιλίες που θα παρουσιασθούν στην Αγγλική γλώσσα θα υπάρχει παράλληλη προβολή μετάφρασης στην ελληνική γλώσσα.

Εγγραφές

Ειδικευμένοι 40 €

Ειδικευόμενοι, Επαγγελματίες Υγείας & Πρόνοιας 20 €

Προπτυχιακοί και Μεταπτυχιακοί Φοιτητές* δωρεάν

*Οι φοιτητές οφείλουν να προσκομίσουν το πάσο τους ή το τρίπτυχο.

Η εγγραφή περιλαμβάνει τα εξής:

- Παρακολούθηση του επιστημονικού προγράμματος
- Είσοδο στην έκθεση
- Συνεδριακό υλικό
- Πιστοποιητικό παρακολούθησης
- Συμμετοχή στην Εναρκτήρια Τελετή και στη Δεξίωση Υποδοχής
- Διαλείμματα καφέ.

Εγγραφές γίνονται στη Γραμματεία του Συνεδρίου, η οποία θα λειτουργεί στο συνεδριακό χώρο.

Η Γραμματεία του Συνεδρίου θα λειτουργεί τις ακόλουθες ημέρες και ώρες

Πέμπτη 22 Σεπτεμβρίου 2016 **09.00 - 21.00**

Παρασκευή 23 Σεπτεμβρίου 2016 **09.00 - 21.00**

Σάββατο 24 Σεπτεμβρίου 2016 **09.00 - 21.00**

Κάρτες Συνέδρων

Οι κάρτες θα παραδίδονται από τη Γραμματεία του Συνεδρίου.

Βεβαιώσεις Παρακολούθησης

Οι βεβαιώσεις παρακολούθησης θα παραδίδονται από τη Γραμματεία την τελευταία ημέρα των εργασιών του Συνεδρίου στο ξενοδοχείο, το Σάββατο 24 Σεπτεμβρίου 2016. Πιστοποιητικά παρακολούθησης θα χορηγούνται μόνο στους συνέδρους που έχουν παρακολουθήσει ποσοστό 60% επί των συνολικών ωρών του προγράμματος.

Συνεχιζόμενη Ιατρική Εκπαίδευση

Σύμφωνα με τα κριτήρια της EACCME - UEMS, ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος θα χορηγήσει μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME-CPD), αμοιβαία αναγνωρίσιμα από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα μόρια θα χορηγηθούν στους συνέδρους με τη συμπλήρωση και κατάθεση του Δελτίου Αξιολόγησης που θα παραλάβουν από τη Γραμματεία του Συνεδρίου.

Κέντρο Παράδοσης και Δοκιμής Παρουσιάσεων

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου θα λειτουργεί κέντρο παράδοσης και δοκιμής παρουσιάσεων στην αίθουσα Α. Παρακαλούνται οι ομιλητές να παραδίδουν σε αυτόν το χώρο το υλικό των εισηγήσεών τους (CDs, USB-key) τουλάχιστον μία (1) ώρα πριν από την έναρξη της ομιλίας τους.

Για όσους ομιλητές έχουν να παρουσιάσουν video, η παράδοση του υλικού θα πρέπει να γίνει τουλάχιστον (2) ώρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.

Έκθεση Αναρτημένων Ανακοινώσεων POSTERS

Θα λειτουργήσει έκθεση POSTERS

Ανάρτηση:

Τετάρτη 21.9.2016

Στο ξενοδοχείο Galaxy θα υπάρχει προκαθορισμένος χώρος ανάρτησης των ανακοινώσεων, όπου θα παραμείνουν αναρτημένες καθ' όλη τη διάρκεια του Συνεδρίου.

Σε κάθε πλαίσιο ανάρτησης ανακοινώσεων θα τοποθετηθεί από την Γραμματεία ο κωδικός αριθμός κάθε περίληψης και οι συγγραφείς καλούνται να αναρτήσουν τις εργασίες τους στις προβλεπόμενες θέσεις.

Οι συγγραφείς μπορούν να προμηθευτούν τα απαιτούμενα υλικά για την ανάρτηση των posters τους από τη Γραμματεία.

ΤΙΤΛΟΙ ΟΜΙΛΗΤΩΝ

Howard Litwin	PhD, Professor Paul Baerwald School of Social Work & Social Welfare Head, Israel Gerontological Data Center, http://igdc.huji.ac.il The Hebrew University in Jerusalem Mount Scopus, <u>Jerusalem 91905-IL</u> , Israel Editor, <u>European Journal of Ageing</u>
Perla Werner	Professor, Vice Rector of the Haifa University
Αλπανάκη Πόπη	Λέκτορας Ορθοπαιδικής Π.Κ.
Αμερίδης Νικόλαος	Ιατρός Ορθοπαιδικός Χειρουργός MD, PhD τ. Δ/ντής Ορθοπαιδικής Κλινικής Γεν. Νοσ. Τρικάλων
Αμερίδου Ιωάννα	Ιατρός Νευρολόγος MD, PhD
Ανδριανάκη Λίνα	Διοικ. Διευθύντρια Ετ. Alzheimer Αθηνών
Ανεστάκης Δοξάκης	Δρ. Δοξάκης Ανεστάκης Ιατρός – Παθολογοανατόμος Πανεπιστημιακός Υπότροφος Ιατροδικαστικής Ιστοπαθολογίας Ιατρικό Τμήμα ΑΠΘ Πρόεδρος Πανελλήνιας Βιοτράπεζας Νευρολογικών Νοσημάτων
Ατσαλή Μαριάνθη	Εκπαιδευτικός
Βαβουρανάκης Γιάννης	Πρόεδρος Ιατρικής Εταιρείας Ηρακλείου
Βαβουρανάκης Χάρης	Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Ηρακλείου
Βαμβακάς Λάμπρος	Ιατρός Παθολόγος, Εντετ. Περιφ. Σύμβουλος τομέα Κοινωνικής Πολιτικής
Βγόντζας Αλέξανδρος	Ιατρός, Καθηγητής Ψυχιατρικής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης
Βασιλάκης Βασίλειος	Ψυχολόγος, Πρόεδρος Ετ. Alzheimer Ρεθύμνου «Συμπαράσταση»
Βασιλόπουλος Θεόδωρος	Ιατρός
Γαργεράκη Αναστασία	Γενική Ιατρός, Επιμελήτρια Μονάδα Υγείας Γενικού Νοσ. Κέντρου Υγείας Σητείας
Γάτος Κωνσταντίνος	Νευρολόγος Ψυχίατρος, Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής «Άγιος Γεώργιος»
Γιαννακούλια Μαίρη	Αν. Καθηγήτρια Διατροφής και Διαιτητικής Συμπεριφοράς, Τμήμα Επιστήμης Διαίτησης – Διατροφής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Γιαννουλάτος Πέτρος	Γεν. Γραμματέας Υπουργείου Υγείας
Γκίκας Αχιλλέας	Ιατρός, Καθηγητής Παθολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης
Γρινάκης Ευάγγελος	Ιατρός, Ψυχίατρος
Δετοράκη Μαίρη	Ξεναγός, Μέλος Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Ελευθεράκη Σακελλαρίου	Γραμματέας Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Εύα	
Επιτροπάκης Σπυρίδων	Προϊστάμενος Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κρήτης
Ζαγανάς Ιωάννης	ΙΑΤΡΟΣ Νευρολόγος, Επίκουρος Καθηγητής Νευρολογίας Π. Κ.
Ζαχαρενάκης Κωνσταντίνος	Ειδ. Παν/κός Ψυχοπαιδαγωγός και Μουσικοψυχοθεραπευτής
Ζαχείλα-Καπελώνη Καίτη	Ψυχολόγος, Αντιπρόεδρος Ετ. Alzheimer Ρεθύμνου «Συμπαράσταση»
Ζουραράκη Χρυσούλα	Ψυχολόγος
Ζούρος Ελευθέριος	Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης, Αντεπ. Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών στην έδρα της Θαλάσσιας Βιολογίας
Θεοδωράκης Γιάννης	Πολ. Μηχανικός, Μέλος Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Θεοδωράκη Κατερίνα	Ψυχολόγος
Ιατράκη Ελίζα	Ψυχολόγος/ Κοινωνική Λειτουργός, ΜΡΗ Πανεπιστήμιο Κρήτης, Υποψήφια PhD Πανεπιστημίου Κρήτης
Καζινιεράκης Μανόλης	Καθηγητής, Μέλος Εξ. Επιτροπής ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Καλαϊτζάκη Αργυρούλα	Επικ. Καθηγήτρια Κλινικής Ψυχολογίας Διευθύντρια του Εργαστηρίου Διεπιστημονικής Προσέγγισης για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας ΤΕΙ Κρήτης
Καλογήρου Βασιλική	Νευρολόγος, Επιστ. Συνεργάτης Κλινικής «Άγιος Γεώργιος»
Καλογριδάκη Ειρήνη	ΙΑΤΡΟΣ
Καλοχριστιανάκης Δημήτριος	Νευρολόγος, Επιστ. Συνεργάτης Κλινικής «Άγιος Γεώργιος»
Καραταράκη Μαρία	Ψυχολόγος DPsyCh, Κλινική Ψυχολόγος, Επιστ. Συνεργάτης Παν/μιακής. Ψυχιατρικής Κλινικής Πα.Γ.Ν.Η
Καραϊτιανός Ιωάννης	Αμ. Επικ. Καθηγητής Χειρουργικής Πανεπιστημίου Αθηνών Διευθυντής Νοσοκομείου «Άγιος Σάββας», Πρόεδρος Ελληνικής Γεροντολογικής & Γηριατρικής Εταιρείας (Ε.Γ.Γ.Ε.)
Καστρινάκη Ελένη	Ταμίας Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Κατσαντώνης Γεώργιος	ΙΑΤΡΟΣ ΩΡΛ, τ.Καθηγητής Πανεπιστημίου Μιζούρι, ΗΠΑ
Καφάτου Σάρα	
Καψωριτάκη Νικολέτα	Διατροφολόγος
Κορτσιδάκη Ιωάννα	Επισκέπτρια Δημοσίας και κοινωνικής υγιεινής Πρόεδρος Δ.Σ. Εταιρείας Ν. Alzheimer και συναφών διαταραχών Ν. Ηρακλείου «Αλληλεγγύη»
Κουκούλη Σοφία	Επικ. Καθηγήτρια Κοινωνικής Πολιτικής

	Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας ΤΕΙ Κρήτης
Κουντή Φωτεινή	Ψυχολόγος, Γνωστική Νευροψυχολόγος Κέντρων Alzheimer
Κούτης Αντώνης	Ιατρός Κοινωνικής Ιατρικής, Δ/ντής ΕΣΥ Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής ΠΑΓΝΗ
Κυριάκη Ειρήνη	Ειδική Σύμβουλος, συνεργάτης Υπουργείου Υγείας
Λιάπης Αριστείδης	Πρόεδρος Ινστιτούτου Alzheimer Βόλου
Λιονής Χρήστος	Ιατρός, Καθηγητής Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης
Λούης Κίτσος	Ομοτ. Καθηγητής Γενετικής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ερευνητής IMBB/ΙΤΕ
Μακρή Κορνηλία	Γενική Ιατρός
Μανιώρου Κάλλια	Ψυχολόγος
Μάρκελος Αναστάσιος	Νευρολόγος, Επιστ. Συνεργάτης Κλινικής «Άγιος Γεώργιος»
Μαυρογιαννάκη Ειρήνη	Βιολόγος
Μηλιώτης Θεόδωρος	Ψυχίατρος
Μήτσιας Παναγιώτης	Ιατρός, Καθηγητής Νευρολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης
Μουζάς Γιάννης	Ιατρός, Καθηγητής Γ/Ε Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης
Μπάστα Μαρία	Ιατρός Επικ. Καθ. Ψυχιατρικής Π.Κ.
Μπερτοιάς Αντώνης	Φυσικός, Επιστημονικός Συνεργάτης Κλινικής Κοινωνικής και Οικογενειακής Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Μπούμπας Δημήτριος	MD, FACP, FACR, Ιατρός Παθολόγος, Ρευματολόγος, Καθηγητής Παθολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής ΑΤΤΙΚΟΝ, Ερευνητής ΙΙΒΕΑΑ Ακαδημίας Αθηνών
Ντάουκερ Γεώργιος	Ιατρός, Επιστημονικός Συνεργάτης Κλινικής Κοινωνικής και Οικογενειακής Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παναγιωτάκης Συμεών	MD, PhD, MSc, Γηρύατρος, Παθολόγος Επιμελητής, Παθολογική Κλινική ΠΑΓΝΗ, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ετ. «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»
Παπαδάκη Ευφροσύνη	Ιατρός Ακτινολόγος, Επικ. Καθηγήτρια Νευροακτινολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης
Παπαδοκωστάκης Πολύβιος	Γενικός Ιατρός
Παπασεφανάκης Εμμανουήλ	Ψυχολόγος
Παπουτσάκης Κώστας	PhD, Research Assistant at Computer Vision and Robotics Lab. ICS-FORTH
Περισυνάκη Γαρυφαλιά	Ιατρός Νεφρολόγος PhD
Πετειναράκη Ελένη	Ψυχολόγος
Προύσκας Κωστής	Ψυχολόγος - Δρ. Γεροντολογίας, Ειδ. Γραμματέας Ελληνικής Γεροντολογικής &

	Γηριατρικής Εταιρείας (Ε.Γ.Γ.Ε.)
Ρουμελιώτη Λιάκουρη Αγγελική	Λογοθεραπεύτρια
Σακκά Παρασκευή	Ιατρός Νευρολόγος-Ψυχίατρος, MD, PhD, Διευθύντρια Τμήματος Νευροεκφυλιστικών Παθήσεων Εγκεφάλου, Νοσοκομείο ΥΓΕΙΑ, Εταιρεία Νόσου Alzheimer & Συναφών Διαταραχών Αθηνών, Πρόεδρος Εθνικού Παρατηρητηρίου για την Άνοια
Σαμπροβαλάκη Εύα	PhD Διδάκτωρ Φυσικής Αγωγής
Σανούδου Δέσποινα	Επικουρη Καθηγήτρια Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ Δ' Παθολογική Κλινική και Επιστημονική Συνεργάτις Εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας ΠΙΒΕΑΑ
Σεκερτζή Γεωργία	Κοιν. Λειτουργός
Σίμος Παναγιώτης	Καθηγητής Νευροψυχολογίας, Πανεπιστημίου Κρήτης Adjunct Professor Department of Pediatrics Magnetoencephalography Laboratory The University of Tennessee Health Science Center Memphis, TN, USA
Σμυρνιωτάκη Αρετή	Κοινωνική Λειτουργός - MPH, Δημόσιας Υγείας και Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας, Υπεύθυνη Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων HRA 1
Σμπώκου Καίτη	Εκπαιδευτικός, Μέλος Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Σταυροπούλου Αρετή	Επικ. Καθηγήτρια Νοσηλευτικής Τμήμα Νοσηλευτικής Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας ΤΕΙ Κρήτης
Σφακιανάκης Νίκος	Κοιν. Λειτουργός
Ταβερναράκης Νεκτάριος	Καθηγητής Μοριακής Βιολογίας Συστημών Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Διευθυντής Ινστιτούτου Μοριακής Βιολογίας Βιοτεχνολογίας, Ίδρυμα Τεχνολογίας Έρευνας
Τζανάκη Ειρήνη	Οδοντίατρος
Τζανακάκη-Μελισσάρη Μαρία	Ιατρός Νευρολόγος-Ψυχίατρος Πρόεδρος Εταιρείας Ν. Alzheimer Χανίων Εντετ. Περιφ. Σύμβουλος στον τομέα ψυχικής υγείας της Περιφέρειας Κρήτης
Τζιράκη Χαρίκλεια	Ιατρός, MD PhD Director, Research Institute, MELABEV , Community Elders Clubs , Jerusalem Israel and Advisor , Gerontological Reseach Data Center, Hebrew University of Jerusalem
Τριποδιανάκης Αναστάσιος	Χημικός τ. διευθυντής της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Υπουργείου Εμπορίου
Τριχοπούλου Αντωνία	Ιατρός Βιοπαθολόγος, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ, Διευθύντρια Συνεργαζόμενου Κέντρου Διατροφής και Υγείας Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

	Πρόεδρος Ελληνικού Ιδρύματος Υγεία
Τσακουνιάκης Νικόλαος	Γενικός Ιατρός
Τσικνάκης Μανόλης	Καθηγητής ΤΕΙ Ηρακλείου Κρήτης Αν. Πρόεδρος ΤΕΙ Κρήτης Συνεργαζόμενος Ερευνητής ΙΤΕ
Τσολάκη Μάγδα	Ιατρός Νευρολόγος Ψυχίατρος, Θεολόγος Καθηγήτρια Νευρολογίας ΑΠΘ, Γ.Ν. Γ. Παπανικολάου, Πρόεδρος Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ν. Alzheimer
Τσουκαλός Γρηγόριος	MD Τελικό στάδιο, ανακουφιστική, MSc, PhD, Νευρολογικής Κλινική «Άγιος Γεώργιος»
Φρονιμάκη Πόπη	Μέλος Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Χαμηλός Μιχάλης	Ιατρός Καρδιολόγος, Επιμελητής
Χατζάκη Έφη	Βεβ. Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Σχολή Βρεφονηπιαγωγών